

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-2-27 (İlk İnceleme)

Karar Sayısı : 02-15/164-68

Karar Tarihi : 19.3.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr.Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Necdet KARACEHENNEM,
A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: Ali ARIÖZ

C- ŞİKAYET EDEN: - İhbar

D- HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN

- Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler/Ankara

E- DOSYA KONUSU: Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin, ankesörlü telefon kartı satışında Telekom bayilerine, seyyar/sabit bayilere nazaran daha yüksek oranda iskonto uygulaması nedeniyle haksız kazanç elde ettiği ve böylece 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

F- İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuru dilekçesinde özetle, Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından ankesörlü telefon kartı satışıyla yetkilendirilen seyyar bayilerin, yakın zamanda yetkilendirilen Telekom bayilerinin Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından belirlenen ankesörlü telefon kartı satış fiyatı üzerinden iskonto uygulamaları nedeniyle mağdur oldukları, mezkur Telekom bayilerinin haksız rekabet yarattıkları belirtilmekte ve gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 1.2.2002 tarih ve 580 sayı ile giren başvuru üzerine yapılan inceleme sonucu düzenlenen 4.3.2002 tarih, 2002-2-27/B.N.-02-AA sayılı Bilgi Notu 15.3.2002 tarih, REK.0.06.00.00/23 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-15 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: Dosya konusu işlemlerle ilgili olarak;

- Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin bayileri arasında 01.03.2002 tarihine kadar mevcut bulunan ve 26.02.2002 tarih ve TTŞ.0.74.00.11/E.2/D.2590 sayılı emir ile son verilen ayrımcı uygulamanın, Telekom Bayileri ve sabit/seyyar bayilerin eşit durumda olmamaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 6/b maddesi kapsamında yasaklanan bir eylem olmadığı,
- Bu nedenle Türk Telekomünikasyon A.Ş. hakkında bir önaraştırma veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı,

- Bununla beraber 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 4502 sayılı Kanun'la değişik 7. maddesinin "Rekabet Kurulu, telekomünikasyon sektörüne ilişkin olarak yapacağı inceleme ve tetkiklerde ve birleşme ve devralmalara ilişkin olarak vereceği kararlar da dahil olmak üzere telekomünikasyon sektörüne ilişkin olarak vereceği tüm kararlarda öncelikle Kurum'un görüşünü ve Kurum'un yapmış olduğu genel düzenleyici işlemleri dikkate alır" şeklindeki üçüncü fıkrası uyarınca, mezkur olayla ilgili olarak Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşünün alınması gerektiği

İfade edilmiştir.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar: Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden hareketle şikayetin değerlendirilmesinde ilgili ürün pazarı, "*ankesörlü telefon kartı*" pazarı, ilgili coğrafi pazar ise "*Ankara İli sınırları*" olarak belirlenmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, konuya ilişkin olarak Raportör tarafından Türk Telekomünikasyon A.Ş. yetkilileri ile görüşüldüğü ve mevcut sistemin aşağıdaki şekilde ifade edildiği anlaşılmıştır:

- Piyasaya (Ankara piyasası) ankesörlü telefon kartı temini, halen sayıları 451 olan, sabit ve seyyar bayiler aracılığıyla yapılmakta iken, müşterilere telekom hizmetlerinin daha geniş verilmesini teminen 12.3.2001 tarihinde yürürlüğe girip 17.7.2001 tarihinde yeniden düzenlenen bir yönetmelikle, sabit ve seyyar kart ve jeton bayilerine ilaveten, Türk Telekom Bayilikleri oluşturulmaya başlanmıştır. Ankara'daki Türk Telekom bayilerinin sayıları mevcut durum itibarıyla 186'dır.
- Sabit/seyyar bayilikler Ankesörlü Telefon Müdürlüğü tarafından verilmekte iken, Türk Telekom bayilikleri Türk Telekom Ankara İl Müdürlüğü Pazarlama Müdürlüğü tarafından verilmektedir. Sabit/seyyar bayilikler için herhangi bir teminat şartı aranmazken, Türk Telekom bayilikleri için verilecek hizmet çeşidine göre teminat veya avans istenmektedir. Bunu yanı sıra, Türk Telekom bayilikleri için Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından belirlenen birtakım standartlar (kapalı alan hacmi, iç dizayn gibi) getirilmiştir.
- Türk Telekom bayilerinin ileride, eski PTT merkezlerinin fonksiyonlarını üstlenmesi ve fax, kontrollü telefon, telefon fatura tahsilatı gibi birtakım işlevler görmesi de öngörülmektedir.
- Türk Telekom Bayii olma kriterleri 12.3.2001 tarihli Türk Telekom Bayilik Yönetmeliği tarafından düzenlenmiştir ve gerekli şartları haiz gerçek veya tüzel kişiler Türk Telekom bayii olabilmektedir.
- Sabit/seyyar bayilere ankesörlü telefon kartları %8,4; Türk Telekom bayilerine ise %10 iskonto ile verilmektedir. Bu iskonto oranları Türk Telekomünikasyon A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Ayrıca Türk Telekom Ankara İl Müdürlüğü tarafından gönderilen 28.2.2002 tarih ve TTŞ.4.06.00.01.304/4 sayılı yazı ile, 26.2.2002 tarih ve TTŞ.0.74.00.11/E.2/D.2590 sayılı emir uyarınca sabit/seyyar bayilerle Türk Telekom

bayilerine uygulanan iskonto oranlarındaki farklılığın 1.3.2002 itibariyle kaldırıldığı bildirilmiştir.

Hakim durumdaki bir firmanın eşit durumdaki alıcıları arasında ayrımcılık yapması 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (b) bendinde sayılan kötüye kullanma hallerinden birini oluşturmakta ve Kanun tarafından yasaklanmaktadır.

Şikayet konusu durumda da bir kötüye kullanma halinin olduğunun belirlenebilmesi için, Türk Telekom bayileri ile sabit/seyyar bayilerin eşit durumdaki alıcı statüsünde olup olmadıklarını tespit etmek gerekmektedir.

Dosyadaki mevcut bilgilerden, Türk Telekom bayileri ile sabit/seyyar bayiler arasındaki farklılıklara aşağıda yer verilmiştir:

- Türk Telekom bayiliği almak için getirilen kapalı asgari iş alanı hacmine yönelik kriter, sabit ve seyyar bayiler için mevcut değildir.
- Türk Telekom bayii olacak gerçek veya tüzel kişiden Türk Telekom Bayiliği Yönetmeliği uyarınca mevcut veya kurulacak haberleşme araçlarının herbiri için ayrı ayrı olmak üzere teminat alınmaktadır. Sabit/seyyar bayiler için getirilmiş böyle bir teminat yükümlülüğü bulunmamaktadır.
- Türk Telekom bayileri ankesörlü telefon kart ve jetonu satışı dışında, fax haberleşmesi, internet, kontrollü telefon, telefon fatura tahsilatı ve Türk Telekom müşterileri ile sözleşme düzenleme hizmetleri de sunabilmektedirler.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, Türk Telekom bayileri ile sabit/seyyar bayilerin eşit durumda alıcılar olmadıkları anlaşılmaktadır. Bu nedenle, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin bayilere farklı iskonto uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında ihlal oluşturmadığı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla, ihlal teşkil etmeyen bu uygulamaya ilişkin olarak 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 4502 sayılı Kanun'la değişik 7. maddesi uyarınca, Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşünün alınmasına da gerek duyulmamıştır.

J- SONUÇ

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin, ankesörlü telefon kartı satışında Telekom bayilerine, seyyar/sabit bayilere nazaran daha yüksek oranda iskonto uygulaması nedeniyle haksız kazanç elde ettiği ve böylece 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği konusundaki şikayet incelenmiş olup, yapılan değerlendirmeler sonucunda, şikayet konusuna yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; şikayetin reddine OY ÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

KARŞI OY GEREKÇESİ

2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 4502 sayılı Kanun ile değişik 7/son. maddesi uyarınca, Rekabet Kurulu'nun telekomünikasyon sektörüne ilişkin olarak vereceği tüm kararlarda öncelikle Telekomünikasyon Kurumu'nun görüşünü alması gerekirken bu konuda bir işlem yapılmadan karar verilmesi yasaya uygun olmadığından Rekabet Kurulu'nun 19.3.2002 tarih, 02-15/164-68 sayılı kararına katılmıyorum.

R. Müfit SONBAY
Kurul Üyesi